

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปักครองห้องถินของไทยได้เริ่มต้นขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 5 ทรงโปรดให้มีการสุขาภิบาลกรุงเทพขึ้นใน ร.ศ. 116 และ สุขาภิบาลห้าชุมชน ในปี พ.ศ. 2448 ต่อมาในปี พ.ศ. 2476 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติ จัดระเบียบทekenal ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2476 และในสมัยของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม องค์กรปักครองห้องถินที่เรียกว่า “สภาพำบล” ได้ออกกำหนดขึ้นมาตามแนวคิดที่ว่า ตำบล หมู่บ้าน เป็นการปักครองห้องที่ในชนบทยังไม่เจริญเพียงพอที่จะให้มีการปักครองในรูปของสุขาภิบาลหรือทekenal ได้ ประกอบกับประชาชนในเขตตำบล หมู่บ้าน ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการปักครองและไม่มีโอกาสจะเข้าร่วมในการปักครองตามแนวประชาธิปไตยได้มากนัก การจะพัฒนาการปักครองตามระบบประชาธิปไตยจำเป็นต้องฝึกสอนประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศให้มีโอกาสร่วมปฏิบัติด้วย จุดเริ่มแรกที่สภาพำบลเข้ามายึดทบทาในการพัฒนาการเมืองการปักครององค์โดยผลของกำลังกระตรวจ มหาดไทยที่ 222/2499 เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน ลงวันที่ 8 มีนาคม 2499 (ชูวศ. ฉะนุตร. 2539 : 101)

นับจากที่ได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน ในปี พ.ศ. 2499 เป็นต้นมา การบริหารราชการของสภาพำบลก็ได้มีปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน คณะปฏิบัติได้มีการจัดระเบียบบริหารในตำบลใหม่ตามประกาศฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 และได้ดำเนินเรื่อยมาจนปัจจุบัน ปัจจุบันที่ พ.ศ. 2535 เมื่อรัฐบาลภายใต้การนำของ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบาย ด้านการปักครองที่จะส่งเสริมให้องค์กรปักครองห้องถินระดับตำบลเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีความคล่องตัวและร่วมกันแก้ไขปัญหาของประชาชนในตำบล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระธรรมหาดไทยจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลต่อ รัฐสภา และเมื่อรัฐสภาได้มีมติผ่านร่างกฎหมายดังกล่าวและประกาศใช้เป็น พระราชบัญญัติ สภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แล้ว กฎหมายฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 เป็นต้นไป ทำให้มีการยกเลิกสภาพำบลตามประกาศคณะปฏิบัติ

ฉบับที่ 326 ห้างหนดทั่วประเทศ แต่ให้บรรดาคณะกรรมการสภาร่าง定律ที่มีอยู่ก่อนกฎหมายฉบับนี้ใช้นังคบัญชีในตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระของประกาศคณะกรรมการปฏิริบุ๊ติ ฉบับที่ 326 และให้กระทรวงมหาดไทยยกฐานะสภาร่าง定律ดังกล่าวขึ้นเป็น “สภาร่าง定律” พระราชบัญญัติสภาร่าง定律และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล และกรณีสภาร่าง定律ที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เคลื่อนย้ายไม่ต่ำกว่า 150,000 บาท กระทรวงมหาดไทยจะทำการยกฐานะสภาร่าง定律ขึ้นเป็น “องค์การบริหารส่วนตำบล” (ชูวงศ์ ลายระบุตร. 2539 : 145)

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสภาร่าง定律เมื่อได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายแล้ว จำเป็นต้องดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จากรายภูมิในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้นหมู่บ้านละสองคนอีก และกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งซึ่งมาจาก การเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชนตามมาตรา 45 และมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติสภาร่าง定律และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมเพิ่ม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 เพื่อเข้าไปทำหน้าที่บริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้ นายอํานาจเป็นผู้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่าง定律และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถือเป็นนิติบุคคลตามหลักการกระจายอำนาจจากรัฐบาลสู่ท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง โดยมีคณะกรรมการองค์กรท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งจากรายภูมิ ในท้องถิ่นเอง ภายใต้บัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่รัฐให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนาณัณของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ที่จัดให้มีการเลือกตั้งเพื่อให้คนในท้องถิ่นเข้ามายield เป็นตัวแทนของประชาชนในการปกครองตนเอง มีองค์กรสภาร่าง定律ท้องถิ่น มีเขตพื้นที่ในการบริหารและความรับผิดชอบตามหน้าที่กำหนดไว้ให้ มีสถานนิติบุคคลเพื่อผลสมบูรณ์ในการดำเนินการก่อตั้งนิติกรรม มีรายได้มีอำนาจในการจัดทำงานประมาณ และมีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง โดยมีรัฐบาลที่โดยกำกับดูแลระดับนโยบายทั่วไป ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของรัฐบาลกลางตามหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) (จรัส สุวรรณมาลา. 2542 : 12)

การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาร่าง定律และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมเพิ่ม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 67 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่หน้าที่ดังที่กำหนดไว้ในเขตองค์การบริหารดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาศศิ เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง คุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จาริตรแพะ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยยึดสร้างบูรณะและอนุรักษ์ หรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมาภายหลังจากที่ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี ที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายให้มีองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการด้านพัฒนาตำบล ซึ่งหมายถึง การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม บางครั้งในการดำเนินงานนั้นมีทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ไม่พร้อมของประชาชนและรายได้ของท้องถิ่น โดยเฉพาะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่ทุกหมู่บ้านและเป็นตัวแทนของประชาชนเข้ามาทำหน้าที่ในสภากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ความไม่เข้าใจต่อขั้นตอน ระเบียบ กฎหมาย และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความไม่เข้าใจบทบาทการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งถือเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานหากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กำลังดำเนินการ ก็จะทำให้การดำเนินงานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทำให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบรรลุต่อไปโดยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ปัจจุบันการดำเนินงานด้านต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล ยังมีปัญหานามงประการ หน่วยงานที่สำคัญ เช่น สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2539 : 22 อ้างถึงใน วรุฒ์ เกติย์กัตธนา. 2541 : 40) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทและความสัมพันธ์ของส่วนราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเรื่องที่คนส่วนใหญ่ทั้งประชาชนและข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ยังไม่เข้าใจในสาระรายละเอียดซึ่งมีผลทำให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ

การประสานงาน การช่วยเหลือสนับสนุนและความเกี่ยวเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่เกิดปัญหาขัดข้องได้ และการเข้าไปให้คำแนะนำ ปรึกษาช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค จะต้องระวังไม่ให้ก้าวล่วงเหลื่อมล้ำไปในทางที่เกินขอบเขตจนกลายเป็นผู้ชี้นำ หรือเข้าครอบงำองค์กรบริหารส่วนตำบลได้ และเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาคที่จะให้คำแนะนำความจากทุกกระทรวง ทบวง กรม จึงจะทำให้กระบวนการพัฒนาตามของท้องถิ่นเป็นไปด้วยความราบรื่น และโภวิทย์ พวงงาม (2548 : 257) ได้สรุปวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลว่า ปัญหาอันจากหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้ไม่ชัดเจน ไม่คำนึงถึงฐานะการคลังและจัดความสาธารณทางการบริหาร รวมถึงทักษะด้านเทคนิคต่างๆ ทำให้องค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวนมากที่มีรายได้น้อยและขาดความรู้ทางเทคนิคไม่สามารถดำเนินกิจการสาธารณางานตามอันจากหน้าที่ได้ ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและความศรัทธาของประชาชนต่อองค์กรบริหารส่วนตำบล ตลอดทั้งองค์กรบริหารส่วนตำบลสามารถใช้ส่วนบุคคลของตนในการบริหารส่วนตำบลและหน้าที่ รวมถึงการปฏิบัติตามอันจากหน้าที่นั้นๆ ว่าจะดำเนินการได้อย่างไร หรืออาจกล่าวได้ว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลยังขาดทักษะในการปฏิบัติงานตามอันจากหน้าที่ ขาดคุณมือที่จะแนะนำการทำงานตามอันจากหน้าที่ที่เป็นรูปธรรม เข้าใจง่าย และปฏิบัติได้

จากสภาพที่ปรากฏข้างต้น การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลสองฝ่าย โดยฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติโดยมีสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลที่จากการเลือกตั้งทำหน้าที่ในสภาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์กรบริหารส่วนตำบล อีกทั้งการควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ ตามมาตรา 46 และมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ให้มีนายกองค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบ ในการบริหารราชการขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์กรบริหารส่วนตำบล และมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดให้ องค์กรบริหารส่วนตำบลมีอันจากหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ดังนั้นการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลจะต้องเข้าใจว่า บทบาทในการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล

ที่อยู่ภายใต้ การนำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ผู้วิจัยซึ่งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงอิฐ เอกภพ อำเภอขุโภค จังหวัดกาฬสินธุ์เห็นว่ามีการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขุโภคคลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามีความคิดเห็นอย่างไร อีกทั้งยังไม่มีผลงานวิชาการใดที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ และในการศึกษารั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขุโภคคลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับใด เพื่อจะได้ปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขุโภคคลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขุโภคคลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

สมมติฐานการวิจัย

1. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขุโภคคลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับ ปานกลาง
2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขุโภคคลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 402 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 201 คน
  3. พื้นที่ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 15 แห่ง ประกอบด้วย
    - 3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระนون
    - 3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม
    - 3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสมบูรณ์
    - 3.4 องค์การบริหารส่วนตำบลนาเชือก
    - 3.5 องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี
    - 3.6 องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสูง
    - 3.7 องค์การบริหารส่วนตำบลบัวบาน
    - 3.8 องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด
    - 3.9 องค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ
    - 3.10 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคอกเป็น
    - 3.11 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองอิเตา
    - 3.12 องค์การบริหารส่วนตำบลหัวจั่ว
    - 3.13 องค์การบริหารส่วนตำบลหัวนาคำ
    - 3.14 องค์การบริหารส่วนตำบลอ้อตือ
    - 3.15 องค์การบริหารส่วนตำบลอู่มเม่า
4. เนื้อหาในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้สำนักงานหน้าที่ด้านการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตาม มาตรา 67 แห่ง พระราชบัญญัติสภารាជบดีและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมเพิ่ม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 เป็นบทบาทการดำเนินงานตามสำนักงานหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

- 4.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 4.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 4.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 4.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 4.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 4.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 4.7 คุ้มครอง คุ้มแลด และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4.8 บำรุงรักษาศิลปะ อารยธรรมเพื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 4.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการ命อบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือสนับสนุนบุคลากร

เนื่องจากเนื้อหาในข้อ (9) เป็นการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ทางราชการ命อบหมาย ซึ่งใน การปฏิบัติงานแล้วทางการมอบหมายงานอาจจะกระทำเฉพาะบางแห่ง และการกิจที่มอบแต่ละแห่งอาจไม่เหมือนกันจึงอาจทำให้ข้อมูลในการดำเนินงานไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงไม่นำบทบาทและการกิจในการดำเนินงานตามข้อ (9) มาเป็นเนื้อหาในการวิจัย

5. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- 5.1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอของตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 8 ้าน คือ

5.2.1 ด้านการ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก

5.2.2 ด้านการ รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

5.2.3 ด้านการ ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

5.2.4 ด้านการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5.2.5 ด้านการ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5.2.6 ด้านการ ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

5.2.7 ด้านการ คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.2.8 ด้านการ บำรุงรักษาศิลปะ ชาติประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม อันดีของท้องถิ่น

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอทางภาค จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

2. สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอทางภาค จังหวัดกาฬสินธุ์

3. การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ จังหวัดกาฬสินธุ์ 8 ด้าน แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดให้องค์กรบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมาตรา 67

4. ด้านการจัดให้มีและบำรุงงานน้ำและงานบก หมายถึง มีการสร้างถนนตามแผน การคูด้วยรากไม้และก่ออุบลรากไม้ จัดให้มีป้ายชี้ทางทุกสาย การจัดให้มีป้ายชี้สันทางภัยใน หมู่บ้าน

5. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัด มูลฝอยและลิ่งปฏิกูล หมายถึง การจัดให้มีการทำความสะอาดถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ การจัดให้มีถังรองรับขยะในทุกชุมชน การส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนนักเรียนรักษาความสะอาดในชุมชนของตน การประสานงานร่วมมือกับภาคเอกชนในการรักษาความสะอาด

6. ด้านการป้องกันโรคและระจับโรคติดต่อ หมายถึง การจัดให้มีการกำจัดยุงลายเป็นประจำทุกปี การจัดให้มีการกำจัดสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี การอบรมประชาชนให้มีความรู้ เกี่ยวกับโรคติดต่ออย่างสม่ำเสมอ การดำเนินการการดำเนินงานร่วมมือกับหน่วยราชการอื่น หรือภาคเอกชนในการป้องกันและระจับโรคติดต่อ

7. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การจัดให้มีเครื่องดับเพลิง อย่างเพียงพอ การจัดให้มีอุปกรณ์ในการคูด้วยเหล็กผู้ประสบสาธารณภัยอย่างเพียงพอ การจัดให้มีศูนย์รับแจ้งกรณีเกิดภัยสาธารณะ การจัดตั้งอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน

แต่ละหมู่บ้าน การฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน การส่งเสริมกิจกรรมของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

8. ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การส่งเสริมกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การจัดให้มีกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา การจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา การจัดให้มีกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้นักอุดมศึกษา การประเมินผลการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมในพื้นที่

9. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หมายถึง การจัดให้มีการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มสตรี การจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน การจัดให้มีการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ การจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้พิการ การจัดทำแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนาระยะ 3 ปีเพื่อส่งเสริมกลุ่มสตรี เยาวชน ในเขตพื้นที่มีส่วนร่วมในด้านพัฒนา

10. ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดให้มีกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดให้มีกิจกรรมปลูกป่าไม้เป็นประจำทุกปี การส่งเสริมจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ในด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม การจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ช่วยเหลือของคุ้มครอง ดูแลสิ่งแวดล้อม

11. ด้านการนำร่องรักษาศิลปะ อารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น หมายถึง การจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมฯศิลปะ อารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น การส่งเสริมการให้มีผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมประเพณีค่าง ๆ ในรูปของกิจกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึงระดับความคิดเห็น ผลการเบริ่งเทียน และข้อเสนอแนะอันจะเป็นข้อเสนอที่ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร บริหารส่วนตำบลให้ดียิ่งขึ้นต่อไป